

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Alblasterdam

betreft: toelichting subsidieaanvraag 2024 Stichting Leergeld Drechtsteden

Dordrecht, 19 juni 2023

Geacht college,

Hierbij ontvangt u een uitgebreide toelichting op de subsidieaanvraag 2024 van de Stichting Leergeld Drechtsteden (verder: Leergeld) voor het SMS-kinderfonds. Een en ander is inhoudelijk twee keer overlegd met de gezamenlijke betrokken ambtenaren van de Drechtstedengemeenten en een keer met een ieder afzonderlijk.

De gemeente Dordrecht is hierbij in zeer beperkte mate betrokken, omdat deze gemeente vanaf 2020 het SMS-kinderfonds heeft ondergebracht bij de Dordtpas en nog slechts enkele diensten inkoop bij Leergeld.

1. Wie zijn wij en wat doen wij?

Leergeld Drechtsteden is een stichting die aangesloten is bij Leergeld Nederland en helpt kinderen van wie de ouders een laag inkomen hebben om zoveel mogelijk mee te doen met activiteiten op het gebied van onderwijs, sport en cultuur. Binnen de Drechtsteden bestaat al langere tijd het SMS-kinderfonds dat deel uitmaakt van het minimabeleid en in opdracht van de Drechtstedengemeenten via de SDD (Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden) door Leergeld wordt uitgevoerd.

Het beleid m.b.t. het SMS-kinderfonds werd door de GRD vastgesteld.

De bedragen die jaarlijks maximaal per kind beschikbaar worden gesteld zijn € 275 per jaar voor een kind in het basisonderwijs en € 790 per jaar voor een kind in het voortgezet onderwijs.

Voor een aantal onderdelen binnen deze bedragen zijn maxima afgesproken.

Hiermee wordt voorkomen dat men aan bijv. sportkleding het volledige bedrag uitgeeft en niets meer beschikbaar heeft voor schoolspullen.

De subsidie waarmee de SDD Leergeld in staat stelde het SMS-kinderfonds uit te voeren, bestond uit twee onderdelen: de programmakosten (de daadwerkelijke

steun aan kinderen) en de uitvoeringskosten. Het eerste onderdeel was feitelijk een open-eind-regeling omdat deelname en gebruik niet goed te begroten waren en gemeenten deelname aan minimaregelingen stimuleerden.

De eigen inkomsten bestonden uit giften, donaties, opbrengsten van acties en vergoedingen van deelnemende middenstanders en werden in mindering gebracht op de uitvoeringskosten. Hieruit werd in de afgelopen twee jaar tevens een egalisatiefonds gevormd voor onverwachte tegenvallers.

Inmiddels is door de gemeenten besloten dat het minimabeleid lokaal wordt vastgesteld. Dat is eind 2022 dan ook gebeurd door de gemeenteraden. De meeste onderdelen worden nog uitgevoerd door de SDD, maar van het SMS-kinderfonds is besloten dat dit niet meer binnen de GRs wordt aangestuurd, maar rechtstreeks door de deelnemende gemeenten.

Om praktische redenen blijft de oude situatie in 2023 min of meer gehandhaafd, maar de SDD heeft ons begin 2023 laten weten dat de subsidierelatie van de GRs met Leergeld per 1-1-2024 formeel wordt beëindigd. Vanaf 2024 zal Leergeld zich met elke gemeente afzonderlijk moeten verstaan.

Wel is besloten dat de kosten voor elke gemeente in 2023 berekend worden naar het daadwerkelijke gebruik (verdeelsleutel naar nut) per gemeente.

Dit betekent dat de bevoorschotting van zowel de programma- als de uitvoeringskosten na afloop van 2023 zullen worden verrekend naar nut.

Hoewel het beleid per gemeente nog niet veel variatie kent, zullen er in de komende tijd wellicht meer verschillen gaan ontstaan.

Van onze kant zullen we een discussie willen voeren over de huidige onderdelen van het SMS-kinderfonds (is uitbreiding van het steunpakket wenselijk om kinderen extra kansen te bieden?) en de maximumbedragen per onderdeel (zo is bijv. het bedrag voor een laptop of een fiets aan heroverweging toe). Vooralsnog is een verhoging van de beide totale maximumbedragen (basisonderwijs en voortgezet onderwijs) niet aan de orde: de benutting ligt gemiddeld ruim onder de 100%. Mogelijk kan wel overwogen worden om het bedrag voor het basisonderwijs wat te verhogen onder gelijktijdige verlaging van het bedrag voor het VO.

De inzet van Leergeld is tweeledig: zoveel mogelijk ouders/kinderen uit de doelgroep bereiken en het daadwerkelijke gebruik (de benutting) optimaliseren. Voor het bereik is het zeer wenselijk dat alle ouders met een bijstandsuitkering of anderszins een laag inkomen actief op de hoogte worden gebracht en gehouden van de mogelijkheden van Leergeld. In het algemeen is het bevorderen van deelname een gedeelde verantwoordelijkheid van Leergeld (website, publiciteit, acties, infofolders, deelname aan armoede-overleggen, contacten met aanverwante organisaties, ...), de SDD (informerende van hun cliënten) en de gemeente (website, wijkteams, onderwijs,...). De samenwerking kan ons mogelijk ook helpen om de moeilijk te bereiken groep te vinden.

Leergeld houdt kantoor in een van de gebouwen van Stichting De Hoop (Provincialeweg, Dubbeldam). Hier vinden geen directe klantcontacten plaats. Per eind 2024 is overigens de huur opgezegd.

Met nieuwe deelnemers vindt een intakegesprek plaats (telefonisch of bij de mensen thuis), waarbij een en ander wordt uitgelegd en toegelicht. Verder zijn de contacten telefonisch en per e-mail.

Bij Leergeld Drechtsteden werken vier betaalde medewerkers (in totaal 3,2 fte). Een van hen is coördinator. Daarnaast zijn er ongeveer 10 vrijwilligers actief voor allerlei – ook administratieve – taken.

Door het 'vertrek' van Dordrecht bij Leergeld (> Dordtpas) is het aantal betaalde medewerkers per 1-1-2022 fors gereduceerd.

Op onze website (die momenteel vernieuwd wordt) is alle relevante informatie te vinden (zoals de maximumbedragen en de bestedingsmogelijkheden).

Leergeld heeft een '*talentfonds*' dat gevormd wordt uit schenkingen specifiek voor dit fonds (dus: eigen middelen) waaruit kinderen met een bijzonder talent een vergoeding kunnen krijgen. Ook kinderen uit Dordrecht kunnen een beroep doen op dit fonds. Dit staat geheel los van de geldstromen die via de gemeenten lopen.

2. Continuïteit gewenst

Uit de gevoerde gesprekken met de ambtenaren van de zes gemeenten blijkt dat men zich breed wil oriënteren op de mogelijkheden. Blijft dit onderdeel van het minimabeleid bestaan, zo ja, in welk kader en met welk doel? Alleen voor kinderen uit basis- en voortgezet onderwijs of ook voor 18+'ers? En bij welke organisatie wordt de uitvoering belegd: Leergeld of een andere organisatie (of de gemeente zelf)? Enkele gemeenten stelden dit laatste aan de orde omdat zij van mening zijn dat het bereik groter zou kunnen zijn dan Leergeld nu realiseert.

Over vergroting van het bereik hebben we al wat opgemerkt: een terecht punt dat onze volle aandacht heeft. Hierop zullen we ook verderop nog ingaan. Een situatie waarbij (na het vertrek van Dordrecht) mogelijk nog een of meer gemeenten het SMS-kinderfonds niet meer door Leergeld laten uitvoeren, brengt de continuïteit van het werk van onze Stichting in gevaar en zorgt voor onrust bij onze medewerkers.

Formeel (juridisch) gezien is de feitelijke situatie zo dat we per 1-1-2024 geen subsidie meer ontvangen van de SDD (GRs), met wie we een subsidierelatie hadden en hebben we geen enkele schriftelijke garantie van voortzetting van de subsidierelatie met de afzonderlijke gemeenten. De GRs bestaat echter uit

dezelfde gemeenten aan wie we nu een subsidieverzoek doen voor 2024, waarbij wij van mening zijn dat er los van een juridische ook een bestuurlijke kant aan dit vraagstuk zit. Leergeld is namelijk geen voor u nieuwe aanbieder: feitelijk heeft u de uitvoering van het SMS-kinderfonds al lange tijd aan ons toevertrouwd, zij het via de SDD/Gemeenschappelijke regeling. Daarom hebben we nog geen liquidatiescenario uitgewerkt voor de situatie per 2024 en hebben wij het personeel geen ontslag aangezegd, ook niet pro forma.

Voor uw reactie op dit subsidieverzoek zijn onzes inziens de volgende overwegingen mede van belang:

1. De begroting is gebaseerd op deelname van alle zes Drechtstedengemeenten (los van Dordrecht, voor wie we slechts enkele diensten uitvoeren). Dit is met name van belang voor de uitvoeringskosten die we naar nut omslaan over de deelnemende gemeenten. Als een of meer gemeenten vertrekken, kunnen we theoretisch gezien een evenredig deel van de formatie schrappen (personeel ontslaan), maar een groot deel van de overige lasten (huisvesting, kantoor,...) zullen nauwelijks omlaag kunnen, zeker niet op korte termijn. De inkomsten aan giften zullen dalen.
2. Vertrek van gemeenten zorgt dus voor hogere uitvoeringslasten voor de blijvende gemeenten. Een globale schatting:
Als door vertrek 25% van de omzet daalt, stijgen de uitvoeringslasten met ongeveer 5%.
Als door vertrek 50% van de omzet daalt, stijgen de uitvoeringslasten met ongeveer 10%.
Hierbij gaan we ervan uit dat de personele lasten geheel evenredig kunnen afnemen. Of dit realistisch is, zullen we moeten ervaren.
3. Personeelsreductie zal gevolgen hebben voor alle medewerkers, die een deel van hun uren moeten inleveren. Dit kan leiden tot het vertrek van personeelsleden, terwijl het waarschijnlijk niet gemakkelijk is om nieuwe mensen te vinden (met weinig uren). In elk geval is duidelijk dat de kwetsbaarheid bij een kleine organisatie groot is en de continuïteit onzeker.

Het zal duidelijk zijn dat wij uitzien naar voortzetting van ons werk voor *alle* Drechtstedengemeenten.

3. Vergroting bereik

Dordrecht begon met de Dordtpas in 2020. Daardoor nam onze populatie (in 2019 zo'n 5.000 unieke kinderen) met ruim 50% af tot zo'n 2.500 kinderen. De feitelijke deelname in 2020 bedroeg 2.362, in 2021 2.041 kinderen en in 2022 2.263.

De forse daling werd met name veroorzaakt door de coronapandemie, waardoor allerlei activiteiten kwamen stil te liggen (sport, schoolreisjes,..) en het niet meer mogen betalen van de ouderbijdrage.

Inmiddels zijn de cijfers van de eerste maanden van 2023 hoopgevend: die geven een groter aantal deelnemende kinderen aan en een hoger benut bedrag

dan in dezelfde periode in 2022. In 2024 hopen we het 'oude' niveau weer te bereiken.

Om de stijgende lijn in 2023 vast te houden gaan we in augustus/september 2023 alle scholen voor PO en VO in de zes gemeenten benaderen om Leergeld nadrukkelijk onder de aandacht te brengen van personeel en ouders. De woningcorporaties willen we vragen om in hun huurderskrantjes info over Leergeld op te nemen. De contacten met plaatselijke armoede-overleggen (of hoe deze ook heten mogen), sociale wijkteams, sportverenigingen en andere organisaties worden uitgebreid en geïntensiveerd, om Leergeld zoveel mogelijk op ieders netvlies te krijgen. De SDD is bereid om bij de contacten met hun cliënten de folder van Leergeld mee te geven; een duidelijke verwijzing is al te vinden op hun website.

Wij willen met de gemeenten in overleg om na te gaan of uitbreiding van het steunpakket wenselijk is (bijv. met een bijdrage voor schoolreisjes, waartoe ook andere gemeenten overgaan), waardoor deelname aan Leergeld extra aantrekkelijk kan worden.

4.1 Begroting uitvoeringskosten

Door het vertrek van Dordrecht zijn de uitvoeringskosten zoals eerder opgemerkt relatief toegenomen; een aantal vaste kosten zoals huur zijn gelijk gebleven.

Wij spannen ons al enkele jaren in om de uitvoeringskosten zo beperkt mogelijk te houden. Daarom hebben we dit in onderstaand overzicht aangegeven.

	begr '24	begr '23	real '22	begr '22	real '21	begr '21
Salarissen	215.000	220.000	196.895	230.000	191.213	251.008
Overig personeel	15.000	18.750	14.743	23.000	36.621	23.200
Afschrijvingen	1.000	1.500	1.277	8.000	5.539	25.000
Overige lasten						
-huisvesting	12.000	12.000	11.234	11.250	10.079	8.730
-kantoor	16.000	17.950	15.336	16.950	37.980	19.150
-algemeen	20.000	19.000	17.054	18.800	19.861	18.200
Bankkosten	-2.250	500	2.187	3.600	2.864	2.400
Totaal	276.750	289.700	258.726	311.600	304.157	347.688

Ter toelichting

2021 In realisatie '21 zit bij 'overig personeel' een fors bedrag voor een uitzendkracht. Moet bezien worden in relatie tot de salarissen. Per 1-1-2021 heeft een forse reductie van personeel plaatsgevonden door de introductie van de Dordtpas (vertrek van circa 50% van de deelnemers). Het grootste deel van afschrijvingen is verantwoord onder 'kantoor'.

2022 Het hogere bedrag aan afschrijvingen bleek niet nodig omdat deze post al in 2021 was opgeschoond. Oorzaak: lange tijd werkten we aan een 'eigen' ICT-systeem waar veel investeringen mee gemoeid waren. Vanaf 2021 is

er gelukkig onder regie van landelijk Leergeld een landelijk systeem gekomen. Daarvoor betalen we jaarlijks een overzichtelijke bijdrage.

2024 Bij de post salarissen is nog geen rekening gehouden met CAO-ontwikkelingen. De salarislasteren zijn gebaseerd op de huidige CAO Sociaal Werk die loopt tot eind 2023. De salarisbedragen zullen zeker aangepast worden. Zie ook verderop.

Momenteel ontvangen we op de spaarrekening weer rente in plaats van te moeten betalen. Verder is deze begroting behoorlijk realistisch. In geval van tegenvallers kunnen we een beroep doen op onze reserve (momenteel zo'n € 90.000).

De door de accountant goedgekeurde jaarstukken 2022 zijn ambtelijk gedeeld. Daarin zijn alle details van ons functioneren (financieel en inhoudelijk) opgenomen.

4.2 Opbrengst giften

	begr '24	begr '23	real '22	begr '22	real '21	begr '21
Giften	30.000	25.000	50.958	15.000	43.259	15.000

Het blijft moeilijk giften realistisch in te schatten. Begrotingstechnisch worden deze ingezet om de apparaatskosten te drukken.

4.3 Saldo lasten apparaat

Als we de ontvangen giften in mindering brengen op de uitvoeringslasten, ontstaat het onderstaande overzicht van de netto lasten. In 2022 is het percentage uitvoeringslasten onder de 25% gekomen van de totale omvang van de lasten (uitvoering + programma).

	begr '24	begr '23	real '22	begr '22	real '21	begr '21
	246.750	264.700	207.768	296.600	260.898	332.688
			24,6%		26,3%	

Deze opzet van dit overzicht is realistisch, maar feitelijk hebben we in 2021 en 2022 een fors deel van het positieve saldo in de algemene reserve opgenomen die in 2020 zo goed als leeg was. Daardoor kunnen we de komende jaren begrotingstegenvallers opvangen.

4.4 Verstrekkingen

	begr '24	begr '23	real '22	begr '22	real '21	begr '21
	775.000	891.000	636.211	907.500	729.879	
			75,4%		73,7%	

In 2021 en 2022 zijn voor Dordrecht apparaatskosten gemaakt, waar geen verstrekkingen tegenover stonden. Hierdoor zijn de apparaatskosten enigszins vertekend.

Voor de begrotingen 2022 en 2023 (duidelijk te hoog) sloten we aan bij de wat oudere cijfers vooral vanwege de onvoorspelbaarheid in de coronaperiode. Feitelijk werd evenveel als subsidie afgerekend als er aan verstrekkingen gerealiseerd was (saldo 0).

Voor 2024 hebben we een realistischer begroting gemaakt op basis van de cijfers van 2022 én de resultaten tot en met april 2023.

2022

Basisonderwijs	1.211 kinderen	€ 222.803	benutting € 184 / 67%
Voortgezet ond.	1.052 kinderen	€ 413.013	benutting € 393 / 50%

2023 vergeleken met 2022 t.m. april

	2023		2022	
BO	642	€ 90.194	502	€ 64.949
VO	569	€ 135.993	524	€ 103.540

De aantallen, de bedragen en de benutting zijn allemaal toegenomen.

Prognose 2024

PO	1.400 kinderen à € 200 = € 280.000
VO	1.100 kinderen à € 450 = € 495.000

Totaal € 775.000

Het is duidelijk dat deze prognose een grote mate van onzekerheid kent. Het aantal deelnemende kinderen staat niet vast en evenmin de benutting. Het beleid is erop gericht meer kinderen te laten deelnemen en de benutting te verbeteren. Als het pakket wordt aangepast, kan de benutting hoger worden. Dit onderdeel van het SMS-fonds heeft een open-eind-karakter net als tal van andere regelingen in het kader van het minimabeleid.

Wij nemen aan dat u ook voor Leergeld een begrotingstechnische oplossing kunt vinden die ervoor zorgt dat de feitelijk vastgestelde programmalasten voor uw gemeente ('nut') volledig met ons worden afgerekend/verrekend na afloop van een boekjaar.

4.5 Afrekenen naar nut

Voor een redelijke verdeelsleutel hebben we de SMS-kinderfondsuitgaven per gemeente procentueel op een rijtje gezet:

	aantal '22	geld '22	aantal '21	geld '21	2024
Alblasserdam	7,29	6,47	7,60	5,73	6,0
Hardinxv.-G	6,32	6,37	5,19	5,23	6,0
H-I-Ambacht	13,70	14,48	13,54	15,74	15,0
Papendrecht	16,92	17,67	15,76	18,03	17,5
Sliedrecht	14,18	13,34	13,49	13,30	13,5
Zwijndrecht	41,58	41,67	44,41	41,97	42,0
					100%

Hieruit blijkt dat de percentages per gemeente zowel naar het aantal deelnemers als naar de kosten in beide jaren redelijk vergelijkbaar zijn.

In de laatste kolom hebben we een uitgangspunt gekozen voor de verdeling naar nut, die we vooraf maken: de beide begrotingsonderdelen (uitvoeringskosten én programmakosten) worden in de begroting verdeeld volgens deze sleutel.

Na afloop van het jaar weten we exact welk bedrag voor elke gemeente is uitgegeven. Dat wordt de definitieve verdeelsleutel, ook voor de uitvoeringskosten. De bevoorschotting kan dan gecorrigeerd worden.

4.6 Begroting 2024 per gemeente

Prognose 2024 kosten SMS-kinderfonds per gemeente (niet definitief) in €

	verdeel-sleutel	uitvoering	programma	totaal
Alblasserdam	6	14.205	46.500	60.705
Hardinxveld-G	6	14.205	46.500	60.705
Hendrik-Ido-A	15	35.513	116.250	151.763
Papendrecht	17,5	41.431	135.625	177.056
Sliedrecht	13,5	31.961	104.625	136.586
Zwijndrecht	42	99.435	325.500	424.935
Dordrecht		10.000		10.000
		246.750	775.000	1.021.750
Zwijndrecht 18+		6.875 *)	62.500 *)	

*) maximaal jaarbudget; momenteel niet goed in te schatten

In dit verband is het relevant op te merken dat Leergeld Nederland voor vermoedelijk de komende vier jaar een subsidie van het Rijk ontvangt, die verdeeld wordt onder de plaatselijke Leergeldstichtingen. Voor 2023 hebben we de subsidie inmiddels aangevraagd voor een bedrag ad € 85.000 en zullen dat ook voor 2024 doen. De bestedingsvoorwaarden passen bij de inzet die wij nu al plegen. Het streven (landelijk) is om het bereik te bestendigen en zo mogelijk te vergroten en na te gaan of het voorzieningenpakket uitbreiding behoeft.

Vanwege de onzekerheid m.b.t. de personele lasten in 2024 stellen wij voor om eventuele voordelen in 2023 in te zetten om CAO-stijgingen – wanneer die zich voordoen – in 2024 daaruit te bekostigen. Voordelen kunnen zijn: lagere uitvoeringskosten, een hoger bedrag aan giften, subsidie via Leergeld Nederland. Als de lonen 10% stijgen, gaat het om ruim € 20.000 extra. Als genoemde voordelen zich niet voordoen, kunnen we dekking vinden in de algemene reserve.

5. Extra taken

DORDRECHT

Voor Dordrecht (Dordtpas) hebben we in 2020 en in 2021 verschillende taken uitgevoerd:

- Bestedingen primair onderwijs boven € 200 goedkeuren
- Bewijs van overgang van PO naar VO opvragen
- Bij overgang PO naar VO beginsaldo ophogen van € 200 naar € 500
- Bestedingen voortgezet onderwijs boven € 500 goedkeuren
- Allerlei informatieve vragen door Dordtpasgebruikers beantwoorden of doorverwijzen

Daarvoor hadden we 0,5 fte voor gecijferd.

Vanaf 2023 is als enige taak overgebleven het goedkeuren van bestedingen VO boven de € 500. Feitelijk gebeurt dat door onze medewerkers in het systeem van de Dordtpas. De vergoeding hiervoor is € 10.000.

SLIEDRECHT

De kinderen uit de Leergeld-doelgroep kunnen zwembles krijgen op kosten van de gemeente. Dit wordt geregeld door Leergeld. De vergoeding is € 250 per jaar. Deze is niet geheel kostendekkend.

ZWIJNDRECHT

In de loop van 2023 zijn we begonnen met de uitvoering van een sport- en cultuurfonds 18+. De werkwijze is vergelijkbaar met het SMS-fonds: er is een maximumsaldo per jaar ad € 250. De vergoeding voor Leergeld is € 27,50 per deelnemer. Dit lijkt voldoende. Er is in 2023 budget voor 250 personen.

Er is bij de oplevering van het nieuwe zwembad een eenmalig bedrag van € 30.000 beschikbaar gekomen voor zwemonderwijs. Hierover zijn we nog in overleg met Zwijndrecht.

Er is ook een eenmalig bedrag bij Leergeld in beheer (opgehaald door een serviceclub) dat bestemd is voor deelname aan schoolreisjes.

Al langer faciliteren we de Kindpas Zwijndrecht, bedoeld voor het kopen van kleding.

PAPENDRECHT

Er is in Papendrecht een volwassenenfonds dat de gemeente zelf uitvoert. Dit zou Leergeld ook kunnen uitvoeren.

VERWANTE STICHTINGEN

Wij delen geen bestanden met andere stichtingen die ook gericht zijn op het ondersteunen van kinderen uit gezinnen met een laag inkomen.

Wij informeren onze doelgroep over de acties van deze stichtingen, waar veel kinderen gebruik van maken.

Het betreft:

Zak vol geluk

Actie pepernoot

Opnieuw & Co

Kledingbank Dordrecht

Vakantietas Papendrecht

Jarige Job

Nationaal Fonds Kinderhulp

6. Wat zijn de mogelijkheden van Leergeld?

Voor het SMS-kinderfonds hebben we tot nu spelregels die voor elke gemeente gelijk zijn. De regels kunnen aangepast worden en maatwerk per gemeente is mogelijk.

Extra taken zijn mogelijk, mits bij Leergeld administratief goed uitvoerbaar. Dat bekijken we in overleg. Inmiddels hebben we al een aantal voorbeelden (zie hiervoor).

Wij hopen u met deze uitvoerige toelichting een goed beeld te hebben geschetst van onze mogelijkheden en voldoende context te hebben gegeven voor onze subsidieaanvraag 2024.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur,

A.T. (Aaike) Kamsteeg, penningmeester